

**Cosmin Flavius Costas
Septimiu Ioan Puț**

**Drept fiscal și financiar.
Caiet de seminar**

Ediția a 4-a

Editura
Hamangiu
2024

SEMINARUL 7.

Impozitul pe venit

Secțiunea 1. Elemente teoretice

§1. Reguli generale

1.1. Contribuabilii. Sfera de cuprindere a impozitului (art. 58-59 C. fisc.)

– obligația cetățenilor de a contribui la formarea resurselor financiare ale statului prin intermediul taxelor și impozitelor reprezintă o obligație constituțională, fundamentală [art. 56 alin. (1) din Constituția României].

Persoanele fizice rezidente (art. 7 pct. 28 C. fisc.)	Persoanele fizice nerezidente
Persoanele române – se impozitează „beneficiul mondial” (totalitatea veniturilor obținute, din țară sau din străinătate); Persoanele străine – se impozitează veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu data la care aceștia devin rezidenți în România).	i) care desfășoară o activitate independentă în România prin intermediul unui sediu permanent (de exemplu, un birou de consultanță): venitul net care poate fi atribuit sediului permanent; ii) care desfășoară o activitate dependentă în România: venitul salarial net; iii) care obțin venituri din alte surse din România: venitul net, determinat potrivit regulilor specifice fiecărei categorii de venituri.

1.2. Categoriile de venituri impuse (art. 61 C. fisc.)

– venituri din activități independente, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri din cedarea folosinței bunurilor, venituri din investiții, venituri din pensii, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, venituri din premii și din jocuri de noroc, venituri din transferul proprietăților imobiliare, venituri din alte surse.

1.3. Exemplificări venituri neimpozabile vs. venituri scutite cu titlu general (art. 60 și art. 62 C. fisc.)

Donație drept de proprietate imobiliară	Transfer drept de proprietate imobiliară din patrimoniul personal	Succesiune
<p>Art. 62 lit. p) C. fisc. Sunt neimpozabile veniturile din donații la dobândirea dreptului de proprietate cu titlul de donație între rude și afini până la gradul al III-lea inclusiv, precum și între soți.</p>	<p>Art. 62 lit. m) C. fisc. Sunt neimpozabile veniturile primite ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și mobile din patrimoniul personal, (...) altele decât cele definite la cap. IX – Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal.</p>	<p>Art. 111 alin. (3) C. fisc. Pentru transmisiunea dreptului de proprietate și a dezmembrămintelor acestuia cu titlul de moștenire nu se datorează impozit, dacă succesiunea este dezbătută și finalizată în termen de 2 ani de la data decesului autorului succesiunii. În cazul nefinalizării procedurii succesoriale în termenul prevăzut mai sus, moștenitorii</p>

	Tranzacțiile sub 450.000 de lei sunt neimpozabile – art. 111 alin. (1) C. fisc.	datorează un impozit de 1% calculat la valoarea masei succesoriale.
--	---	---

– vânzarea de bunuri prin intermediul platformelor online de tipul amazon.com sau variantele autohtone olx.ro, okazii.ro ca regulă nu generează venituri impozabile, neputând fi încadrate în niciuna din categoriile de venituri impozabile. Cu toate acestea, dacă vânzările au un caracter regulat și continuu, constituie o activitate de comerț în sensul art. 67 C. fisc. pentru care se datorează impozit pe venit;

– în cazul unui litigiu de drept comun, cu privire la încetarea unui contract de management au fost acordate despăgubiri fostului administrator al societății reprezentând contravaloarea remunerației aferente a 4 luni. În temeiul art. 76 alin. (2) lit. f) C. fisc., acestea sunt asimilate veniturilor salariale și deci impozitabile, însă totodată, în temeiul art. 62 lit. h) C. fisc., acestea reprezintă despăgubiri ca urmare a unui prejudiciu material, ce sunt considerate venituri neimpozabile.

1.4. Cotele de impunere

– în principiu, cota unică de impozitare de 10%;

– *excepții*:

- cota de 8% pentru veniturile din dividende [art. 97 alin. (7) C. fisc.];
- cotele de 3%, 20% și 40% pentru veniturile din jocuri de noroc [art. 110 alin. (2) C. fisc.];
- cotele de 1 și 3% pentru veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal [art. 111 alin. (1) și alin. (3) C. fisc.].

- cota de 16% pentru veniturile cu sursă neidentificată. Începând cu data de 1 iulie 2024, veniturile a căror sursă nu a fost identificată se impun cu o cotă de 70%.

1.5. Deducerile personale (art. 77 C. fisc.)

– sistemul discriminatoriu prevăzut și de noul Cod fiscal de deduceri personale beneficiază doar salariații, nu și persoanele care realizează venituri numai din activități independente sau activități agricole;

– ar fi utilă reglementarea unui sistem al deducerilor personale care să confere un regim fiscal mai favorabil la nivelul unei familii;

ex. sistemul german de *splitting*: cei doi soți realizează venituri de 10.000 euro anual (impozit 20%, adică 2.000 euro), respectiv 60.000 euro (impozit 42%, adică 25.200 euro) – ar trebui să plătească un impozit total de 27.200 euro; sistemul presupune însumarea veniturilor și aplicarea cotei de impozit care corespunde mediei (35.000 euro), adică cota de 32%, rezultând un impozit anual de 11.200 euro la nivelul familiei.

§2. Reguli speciale privind veniturile din activități independente (art. 67-70 C. fisc.)

2.1. Noțiunea de „venituri din activități independente” (art. 67 C. fisc.)

Venituri comerciale (producție; comerț; prestări de servicii, altele decât cele specifice profesiilor liberale)	Venituri din profesii liberale
---	--------------------------------

NOTĂ: Din coroborarea cu regulile aferente veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, respectiv cu normele metodologice, rezultă faptul

că sunt considerate „venituri din activități independente” și veniturile obținute din închirierea bunurilor, prin depășirea numărului de 5 camere de închiriat în cursul unui an fiscal, începând cu anul fiscal viitor [art. 83 alin. (5) C. fisc.], respectiv veniturile realizate de sportivi profesioniști și de traducători (conform normelor de aplicare).

2.2. Modalități de determinare a venitului impozabil

a) Regula generală: contabilitatea în partidă simplă (determinarea în sistem real)

VENITUL NET	=	VENITUL B RUT	-	CHELTUIELI DEDUCTIBILE
		Venituri impozabile: – art. 68 alin. (1) C. fisc. Venituri neimpozabile: – art. 68 alin. (3) C. fisc.; * ex.: sumele primite sub formă de credite bancare sau de împrumuturi de la persoane fizice sau juridice.		Cheltuieli deductibile: – art. 68 alin. (4) C. fisc. Cheltuieli deductibile limitat: – art. 68 alin. (5) C. fisc.; * ex.: cheltuieli de sponsorizare, cheltuieli de protocol, contribuții la pensii facultative. Cheltuieli nedeductibile: – art. 68 alin. (7) C. fisc.; * ex.: amenzi, donații.

b) Excepții

i) Determinarea venitului net pe bază de normă de venit (aplicare facultativă – art. 69 C. fisc.)

– Aplicabilitate:

- activitățile independente incluse în nomenclatorul publicat de Ministerul Finanțelor Publice, desfășurate de contribuabil singur, fără salariați;

- exclusă în cazul veniturilor din profesii liberale.
- Determinarea normelor de venit:
  - efectuată anual de către Direcțiile Generale Regionale ale Finanțelor Publice, până la 31 decembrie pentru anul fiscal următor;
  - se ține cont de criteriile cum ar fi: vadul comercial, clientela, vârsta contribuabilului, timpul afectat desfășurării activității, eventuala stare de handicap/invaliditate, spațiul în care se desfășoară activitatea (proprietate personală, închiriat), utilajele întrebuițate etc.;
  - norma de venit pentru fiecare activitate comercială nu poate fi mai mică decât salariul minim brut pe țară garantat în plată înmulțit cu 12.
- Depășirea pragului de venit de 25.000 de euro determină trecerea obligatorie la sistemul real de impozitare [art. 69 alin. (9) C. fisc.].

ii) Determinarea venitului net din activități independente realizate în baza contractelor de activitate sportivă prin reținere la sursă (art. 68¹ C. fisc.)

- contribuabilii care realizează venituri în baza contractelor de activitate sportivă, încheiate potrivit Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, datorează impozit pe venit, impozitul fiind final;
- plătitorii veniturilor, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă au obligația de a calcula, de a reține și de a plăti impozitul corespunzător sumelor plătite prin reținere la sursă;
- impozitul se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului brut, se reține la sursă la momentul plății venitului și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.